

DIEREXPERIMENTENCOMMISSIE DEC-CONSULT

JAARVERSLAG 2012

© DEC-Consult 2013. Niets uit deze uitgave mag worden overgenomen zonder bronvermelding of zonder toestemming van DEC-Consult.

ALGEMEEN

Bij de invoering, begin 1997, van de gewijzigde Wet op de Dierproeven 1996, werd de toetsing van onderzoeksplannen door een erkende Dierexperimentencommissie (DEC) wettelijk verplicht gesteld. Vergunninghouders dierproeven met een omvangrijk werkprogramma droegen de door hen ingestelde DEC voor erkenning voor, of namen het initiatief tot het instellen van een DEC. Vergunninghouders met een minder omvangrijk programma dienden om te zien naar alternatieve (externe) mogelijkheden om hun onderzoeksplannen te laten toetsen door een DEC. De initiatiefnemers van DEC-Consult besloten reeds begin 1996 om landelijk na te gaan in hoeverre er behoefte bestond aan een niet-instellingsgebonden DEC. Naar aanleiding van deze oriëntatie werd overgegaan tot het oprichten van een Stichting DEC-Consult in november 1996, die voorzag in de benodigde rechtspersoon voor de in te stellen dierexperimentencommissie. De wettelijk vereiste ministeriële erkenning van de commissie werd in augustus 1997 verkregen.

De statutaire doelstellingen van de Stichting zijn als volgt omschreven: *Het bevorderen dat proefdiergebruik verantwoord geschiedt en voorts al hetgeen met een en ander rechtstreeks verband houdt of daartoe bevorderlijk kan zijn, alles in ruimste zin des woords.*

Het bestuur van de stichting bestond eind 2012 uit 7 leden, die tevens lid waren van de DEC.

De Stichting DEC-Consult verleent haar diensten aan meerdere vergunninghouders. Met vergunninghouders die hun onderzoeksplannen wensen voor te leggen aan DEC-Consult, wordt een samenwerkingsovereenkomst gesloten die op rechtsgeldige wijze de rechten, verantwoordelijkheden en bevoegdheden van betrokken partijen regelt. In het jaar 2012 werd met vier nieuwe vergunninghouders een samenwerkingsovereenkomst aangegaan. Het totale aantal vergunninghouders kwam daarmee eind 2012 op dertien.

DIEREXPERIMENTENCOMMISSIE

De werkzaamheden van de dierexperimentencommissie vonden plaats binnen twee 'semi-permanente teams', die in principe één maal per maand vergaderden. Elk van de teams voldeed daarbij aan de wettelijke eisen betreffende evenredige vertegenwoordiging van deskundigheden, niet-betrokkenheid bij dierproeven, en uitsluiting van eventuele arbeidsverhouding tot vergunninghouders.

In de loop van 2012 is één lid van de commissie overleden. Er is geen vacature gesteld aangezien ruimschoots voldaan wordt aan het wettelijk minimum aantal leden en vereiste deskundigheden.

De dierexperimentencommissie was eind 2012 als volgt samengesteld (tussen haakjes: de deskundigheden die de Wet op de Dierproeven onderscheidt):

- Lid 1, voorzitter, (ethische toetsing); geen arbeidsverhouding; niet betrokken bij dierproeven;
- Lid 2, 2^e voorzitter (ethische toetsing); geen arbeidsverhouding; niet betrokken bij dierproeven;
- Lid 3, secretaris (ethische toetsing, proefdieren en hun bescherming); geen arbeidsverhouding; niet betrokken bij dierproeven;
- Lid 4, (dierproeven, alternatieven voor dierproeven) wel arbeidsverhouding¹; wel betrokken bij dierproeven;
- Lid 5, (dierproeven, proefdieren en hun bescherming, ethische toetsing) wel arbeidsverhouding; wel betrokken bij dierproeven;
- Lid 6, (alternatieven voor dierproeven, dierproeven, proefdieren en hun bescherming) geen arbeidsverhouding; wel betrokken bij dierproeven;
- Lid 7, (dierproeven, proefdieren en hun bescherming, ethische toetsing) geen arbeidsverhouding; wel betrokken bij dierproeven;
- Lid 8, (ethische toetsing) geen arbeidsverhouding; niet betrokken bij dierproeven;
- Lid 9, (alternatieven voor dierproeven, dierproeven); wel betrokken bij dierproeven;
- Lid 10, (dierproeven, proefdieren en hun bescherming); wel arbeidsverhouding; niet betrokken bij dierproeven;
- Lid 11, (ethische toetsing); geen arbeidsverhouding; niet betrokken bij dierproeven;

¹ Aanvragers van adviezen zijn niet betrokken bij de besluitvorming over eigen onderzoeksprotocollen of niet bij de onderzoeksprotocollen van het bedrijf waar zij aan verbonden zijn. Evenmin maken DEC-leden die betrokken zijn bij dierproeven deel uit van een team waarin de onderzoeksplannen van hun instelling worden behandeld.

- Lid 12, (dierproeven, alternatieven voor dierproeven); geen arbeidsverhouding; wel betrokken bij dierproeven;
- Lid 13, (dierproeven); geen arbeidsverhouding; wel betrokken bij dierproeven;
- Lid 14, (dierproeven, proefdieren en hun bescherming); wel arbeidsverhouding; wel betrokken bij dierproeven;
- Lid 15, (ethiek, dierproeven, alternatieven voor dierproeven); geen arbeidsverhouding; wel betrokken bij dierproeven.

Enkele leden van DEC-Consult waren door aangesloten vergunninghouders aangewezen als proefdierdeskundige, en waren derhalve niet betrokken bij de tot stand koming van adviezen aan de betreffende vergunninghouder. Zij waren in die gevallen uitsluitend als adviseur bij de werkzaamheden van de commissie betrokken.

De dierexperimentencommissie vergadert zo vaak als nodig is; in 2012 kwam de commissie in totaal 34 keer bijeen. Daarnaast werd in een beperkt aantal gevallen een advies uitgebracht door middel van schriftelijke consultatie van de leden.

De commissie tracht de toetsing van onderzoeksplannen voor alle betrokkenen zo inzichtelijk mogelijk te doen verlopen; daartoe is onder andere een uitgebreide toelichting bij het aanmeldingsformulier opgesteld die in toegankelijke termen de ethische toetsing uiteenzet. De adviezen aan en overige inhoudelijke correspondentie met vergunninghouders en hun medewerkers geven zo duidelijk mogelijk de overwegingen van de commissie weer. Gedurende het jaar werden diverse wetenschappelijk medewerkers van vergunninghoudende instellingen ontvangen om het werkprogramma toe te lichten.

EXTERNE CONTACTEN

DEC-Consult is lid van de vereniging van DEC's (NVDEC). Een aantal leden van de DEC heeft dit jaar deelgenomen aan nascholingsbijeenkomsten en ledenvergaderingen van de NV-DEC. Verder stelt de DEC op aanvraag en op eigen initiatief informatie beschikbaar over haar werkwijze die anderen kunnen gebruiken bij hun werkzaamheden. Leden van DEC-Consult hebben in 2012 bijdragen geleverd aan activiteiten van de NVDEC, in het bijzonder met het oog op de invulling van de nieuwe regelgeving. Tevens werden bijdragen geleverd aan de door NVDEC en NVP georganiseerde workshop 'Toetsing en toezicht nieuwe stijl' in oktober. Bovendien is een van de DEC-leden bestuurslid van de NVDEC.

TOETSING VAN ONDERZOEKSPLANNEN

Voor een overzicht van de getoetste onderzoeksplannen wordt verwezen naar de tabel in de Bijlage.

De adviezen kennen in het algemeen een geldigheidsduur van één jaar. Deze periode kan op gemotiveerd verzoek van indiener worden verlengd, bijvoorbeeld indien dieren langer dan één jaar in experiment zitten.

Indien er op een aangehouden aanvraag binnen 6 maanden geen reactie op de vragen van de commissie wordt ontvangen, wordt het dossier gesloten zonder advies. Voorzover adviestrajecten over de jaargrens heen zijn gegaan, zijn de uitgebrachte adviezen in een afzonderlijke tabel vermeld.

Als gevolg van onduidelijkheden samenhangend met de implementatie van de EU-richtlijn 2010/63/EU:

Wijziging Wet op de dierproeven met ingang van 2013, is een aanzienlijk hoger aantal onderzoeksplannen aan de DEC aangeboden. Dit heeft geleid tot een forse toename van de werkdruk voor de DEC, met name in het laatste kwartaal van 2012.

Doorgaans worden in een plenair jaaroverleg waar alle DEC-leden en haar adviseurs aanwezig zijn, (problematische) kwesties in algemene zin aan de orde gesteld en wordt een eenduidige handelswijze afgesteld. Tevens fungeert het jaaroverleg als een aanvullende mogelijkheid voor de DEC-leden om zich op de hoogte te stellen van nieuwe ontwikkelingen op het gebied van onderzoek met proefdieren danwel met betrekking tot ethische toetsing en het functioneren van de DEC. In 2012 is het plenaire jaaroverleg doorgeschoven naar een datum begin 2013, teneinde meer concreet van gedachten te kunnen wisselen over de positie en werkwijze van DEC-Consult onder de nieuwe wetgeving.
